

ÅRSPLAN FOR GARD BARNEHAGE SA 2024 - 2025

Godkjent i SU 24.09.2024

PRESENTASJON AV GARD BARNEHAGE SA

Gard foreldrelagsbarnehage ble åpnet 31.07.94 som en 3 avdelings foreldre eid andelsbarnehage med 50 plasser for barn i alderen 0-6 år.

24.04.2012 ble barnehagen gjort om til et samvirkeforetak i henhold til lov om samvirkeforetak- juni 2011, og skiftet da navn til Gard barnehage SA.

Barnehagen har egne vedtekter for samvirkeforetaket, og for barnehagen

Gard barnehage har en 0-2 års avdeling, en avdeling med barn fra 2-6 år og en avdeling med barn fra 2 til 5 år. Vi forholder oss til nasjonal pedagog og bemanningsnorm.

Barnehagen har ved behov ekstraressurser fra kommunen tilknyttet barn med spesielle behov.

Foreldrene er organisert i driften av barnehagen i form av verv i styre og komiteer.

Barnehagens inntekter består av kommunalt tilskudd og foreldrebetaling.

VISJON OG VERDIER

MEDARBEIDERE

Lojalitet

Humor

Inkluderende

Tilbakemeldingskultur

Delingskultur

**TRYGGHET -
NÆRHET - GLEDE**

BARN

Relasjoner

Trygghet

Se alle

Likeverd

Medvirkning

STYRET OG KOMITEER

Styret:

Består av fem foresatte, en ansatt og daglig leder. Daglig leder har møte og uttalerett, ikke stemmerett. Styrets medlemmer velges for minimum 2 år av gangen. Styret har blant annet ansvar for budsjett, bemanning og pedagogisk innhold.

Styret innkaller til årsmøte i april hvert år der alle medlemmene får anledning til å uttale seg, og få innsikt i barnehagens drift.

Samarbeidsutvalget:

Består av tre foresatte og to ansatte.

Utvalget skal ta seg av saker som kommer fra andre foresatte og saker som angår barnehagen. Godkjenne årsplan. Eventuelt arrangere temakvelder for foreldrene.

Dugnadskomiteen

Består av minst to foresatte. Komiteen har ansvar for å arrangere dugnader for alle foresatte minst to ganger i året.

Retningslinjer for dugnadsdeltagelse står i barnehagens vedtekter som alle får ved tildeling av plass i barnehagen.

Sosialkomiteen

Består av minst to foresatte. De har ansvaret for å arrangere sosiale arrangementer i forbindelse med jul og sommer.

Oppslag over hvem som er med i de forskjellige komiteene vil til enhver tid henge på avdelingene.

HOVEDMÅLSETTNINGER

RAMMEPLANEN - SOSIAL KOMPETANSE - KOMPETANSEPROGRAMMET
VERKTØYKASSEN - REGIONAL SPRÅKSATSNING.

Rammeplan for barnehager

Målet med rammeplanen er å gi personalet i barnehagen en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet.

Rammeplanen retter seg derfor mot:

- Barnehagens personale, som et redskap for planlegging, dokumentasjon og vurdering
- Foresatte, for å gi innsikt i barnehagens virksomhet og mulighet til medvirkning og medbestemmelse
- Barnehageeiere, som kan fastsette retningslinjer for lokal tilpasning av rammeplanen, og som har ansvar for at den enkelte barnehage har de nødvendige rammebetingelsene
- Kommunen, som har ansvar for å føre tilsyn med at alle barnehagene i kommunen driver en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet i samsvar med lov og forskrifter

PROGRESJONSPLAN FAGOMRÅDENE

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Mål:

- Vi skal ha et godt språkmiljø
- Barna skal oppleve glede og nysgjerrighet ved å utvikle og mestre ulike kommunikasjonsformer
- Vi skal stimulere til språklig bevissthet, og utvikle symbol og begrepsforståelsen

Progresjon 1 til 2 åringen

Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med eventyrene Bukken Bruse, skinnvotten og Gullhår • Bli kjent med sine egne og andres følelser og behov • Bli kjent med rim, regler og sanger i hverdagen • Støtte i språk og kommunikasjon • Legge til rette for et variert språkmiljø • Bidra til å bruke språket til å skape relasjoner, delta i lek og konfliktløsning	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke konkrete og gjentakelse over tid • Vi hjelper barna med å sette ord på og formidle sine egne og andres følelser og behov • Vi bruker rim, regler og sanger aktivt i hverdagen • Vi bruker bilder, bøker, konkrete og kroppsspråk som støtte i kommunikasjon med barna • Vi setter ord på det vi gjør og ser i hverdagen • Vi bruker korte og enkle beskjeder, setter ord på følelser og gir språklig støtte i leken

Progresjon 3 til 4 åringen

Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Skape et variert språkmiljø ved å bruke språket og kommunisere med hverandre • Bevisstgjøring på bruk av språket i konfliktsituasjoner, og sette ord på følelser • Legge til rette for deltagelse i rollelek, og lære seg lekekoder	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke rim og regler • Lese bøker og eventyr • Dramatisering ved bruk av konkrete • Sang og bevegelsesleker • Samtale om felles opplevelser hver dag • Oppmuntre barna til å fortelle

Progresjon 5 til 6 åringen

Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Skape et variert språkmiljø ved å bruke språk og kommunikasjon med hverandre • Øke barnas interesse for skrift og talespråk • Trene på hevde sine meninger, lytte til hverandre og vente på tur	<ul style="list-style-type: none"> • Møte ordbilder, bokstaver, tall og andre symboler på avdelingen • Fast førskolegruppe der det jobbes med skoleforberedende aktiviteter • Lære å rekke opp hånden når enn skal si noe • Trene på å kjenne igjen navnet sitt • Spille spill, lotto og memory • Rim og regler • Leke med ord

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Mål:

- Bli kjent med samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet
- Bli kjent med den samiske kulturen
- Barna skal få oppleve at de er en aktiv part og at de må bidra til fellesskapet i barnehagen, samtidig som de blir respektert og møtt på egne behov

Progresjon 1 til 2 åringen

Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med samfunnet gjennom opplevelser, turer og erfaringer i nærmiljøet til barnehagen • Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltagelse i samfunnet • Bli kjent med samisk kultur og levesett, og andre tradisjoner vi har i Norge	<ul style="list-style-type: none"> • Bli godt kjent i og rundt barnehagen • Legge til rette for at barna får medvirke i hverdagen • Markere samefolkets dag, høre på joik, se film, smake samisk mat og lignende. • Markere 17 mai, se fargene i flagget, synge 17 mai sanger og gå i 17 mai tog

Progresjon 3 til 4 åringen

Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Besøke barnehagens nærmiljø • Erfare at vi er likeverdige uavhengig av kjønn • Delta i felleskapet • Markere samenes nasjonaldag og 17 mai	<ul style="list-style-type: none"> • Besøke Haraldsstøtten, fiskerne i byen, biblioteket og butikken • Personalet jobber for at alle barn i barnehagen skal føle seg inkludert og akseptert uavhengig av kjønn • Fargelegge det norske flagget, lære sanger og gå i tog • Markere samefolkets dag med joik, film sang og mat

Progresjon 5 til 6 åringen

Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Videreføre besøk rundt i nærmiljøet • Besøke ulike skoler • Barna skal erfare at de har medvirkning, og er en del av et demokratisk samfunn • Alle skal føle seg inkludert og akseptert • Erfare at alle mennesker uansett alder, kjønn og forutsetninger inngår og bidrar til fellesskapet i barnehagen	<ul style="list-style-type: none"> • Besøke brannstasjonen, museum og billedgalleri • Påskevandring og julevandring i kirken • Alle skal bli sett og hørt, men de skal også få erfare at de ikke alltid kan få gjennomslag for det de vil og det de mener

KROPP, BEVEGELSE OG HELSE

Mål:

- Ha et inne og utemiljø som inviterer og inspirerer til fysisk aktivitet
- Gi alle barn mulighet for fin- og grovmotoriske aktiviteter og utvikling ut fra behov, interesse og mestringsnivå
- Variert og sunt kosthold

Progresjon 1 til 2 åringen

Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Klare å vaske hender selv ved hjelp av en voksen • Er aktiv deltagende i av- og påkledning • Kan spise selv og drikke av tutekopp/kopp • Vise følelser og begynne å sette ord på dem • Erfare utelek i all slags vær • Videreutvikle motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper • Vise interesse for å smøre maten sin selv • Potte og toalett trening • Vi tilbereder sunn og variert mat • Barna skal få måltids glede og fellesskapsfølelse • Bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respektere andres grenser	<ul style="list-style-type: none"> • Vi legger til rette for selvstendighetstrening • Vi viser og setter ord på følelser ved hjelp av kroppsspråk og bilder • Utelek i all slags vær i alle årstider • Vi går turer i ulikt terreng, har hinderløype og legger til rette for grovmotorisk og finmotorisk lek • Vi innarbeider gode vaner for hygiene • Vi bruker bøker, samtale og lek for å gjøre barna bevisste i forhold til retten å bestemme over egen kropp og respektere andres grenser • Vi har et variert kosthold

Progresjon 3 til 4 åringen

Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Ha glede over å være ute i all slags vær • Øve på blyant og pinsettgrep • Trene på å velge pålegg • Fokus på av og påkledning • Bruke nærmiljøet for å gi barna varierte opplevelser • Selvstendighet ved håndvask og toalettbesøk	<ul style="list-style-type: none"> • Turer i variert terreng • Hinderløype • Faste tider/rutiner for toalettbesøk og håndvask • Bruke tallerken og kniv under måltid • Legge til rette for formingsaktiviteter og veiledning under disse

Progresjon 5 til 6 åringen

Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Være selvstendig under toalettbesøk • Bedre kontroll på finmotorikken • Fysiske utfordringer - grov og finmotorisk • Utfordre egne grenser • Selvstendig av og påkledning, hva skal vi ha på oss • Regelleker	<ul style="list-style-type: none"> • Oppmuntre til å tørke seg selv etter toalettbesøk • Legge til rette for å klare å kle på seg selv og avpasse etter vær • Gå lengre turer • Klipping og liming under formingsaktiviteter • Øve på å hoppe tau, spille ball og snekre

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Mål:

- Vi skal innrede og ha utstyr som gir mulighet for kreativ lek og aktiviteter
- Vi skal introdusere barna for et utvalg av formingsmateriell, ulike teknikker og uttrykk
- Barna skal få erfaringer innenfor musikk, dans, drama og teater

Progresjon 1 til 2 åringen

Hva <ul style="list-style-type: none"> • Vi inspirerer, engasjerer og er kreative sammen med barna inne og ute • Bli kjent med mangfoldet av tradisjoner, og kunst- og kulturuttrykk fra fortid og santid	Hvordan <ul style="list-style-type: none"> • Barna får erfaring med tegning og maling • Sanseopplevelser • Musikk, dans og drama • Eventyr, rim, regler og sanger • Vi sørger for at barna har tilgang til bøker, bilder, instrumenter, variert lekeutstyr, materiell og verktøy for skapende virksomhet og lek • Markere høytider og samenes nasjonaldag
---	---

Progresjon 3 til 4 åringen

Hva <ul style="list-style-type: none"> • Kunne fargene • Sangleker, rollelek, drama og utkledning • Glede over egen kulturell tilhørighet • Kunne bruke ulike typer formingsmateriell og gjenbruke	Hvordan <ul style="list-style-type: none"> • Klippe, fargelegge, lime, perle og male • Bygge med lego • Ulike eventyr • Utvide repportoaret innen musikk, kunst og kultur
--	---

Progresjon 5 til 6 åringen

Hva <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle fra de forgående stadier • Opptre, framføre noe selv • Besøke museum og billedgalleri	Hvordan <ul style="list-style-type: none"> • Ulike musikkopplevelser • Dramatisere eventyr • Utkledning i forhold til roller • Sanger med mer tekst • Lage ulike instrumenter
--	---

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Mål

- Barna skal få oppleve glede og undring i naturen
- Få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspill som skjer i naturen
- Barna skal få erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og i hverdagslivet

Progresjon 1 til 2 åringen

Hva <ul style="list-style-type: none"> • Opplive glede og undring over naturens mangfold • La barna få kjennskap til dyr og dyreliv • La barna få kjennskap til enkel teknolog • Bruke sanser og undre seg	Hvordan <ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for varierte opplevelser ute • Være ute vær dag, og få erfaring med ulikt vær • De voksne skal være gode rollemodeller og vise respekt og varsomhet i naturen • Erfaring med bruk av i Pad, musikk gjennom høyttaler og lignende
--	---

Progresjon 3 til 4 åringen

Hva <ul style="list-style-type: none"> • Få kjennskap til årstidene • Bli introdusert for kildesortering • Få kunnskap om dyr, insekter, fisk, blomster/vekster • Enkle fysikkforsøk	Hvordan <ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter i forhold til været • Forming med snø, demninger og vann • Plukke blomster og annet naturmaterieell
--	--

Progresjon 5 til 6 åringen

Hva <ul style="list-style-type: none"> • Lære om solsystemet og naturfenomener • Gjenbruk	Hvordan <ul style="list-style-type: none"> • Oppgaver som stimulerer nysgjerrighet
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Kjemi og fysikkforsøk 	<ul style="list-style-type: none"> • Innhente materialer til gjenbruk • Bruke faktabøker og faktainformasjon sammen med barna
---	---

ANTALL, ROM OG FORM

<p>Mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikle barns matematiske kompetanse gjennom lek, styrte aktiviteter og spontane hverdagsaktiviteter • Gi barna mulighet til å utforske og leke med tall, former og mønstre

Progresjon 1 til 2 åringen

<p>Hva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for at barna kan utforske og leke med tall, former og mønstre • La barna få være med på ulike styrte og spontane hverdagsaktiviteter • Bruke ulike matematiske begreper 	<p>Hvordan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introdusere barna for tallrekken • Bruke tall og telling i naturlige situasjoner • Bruke sanger, rim og regler med matematisk innhold • Bli kjent med formene trekant, firkant og sirkel • Bruke ulike puttebokser • Bygge tårn • Pusle puslespill • Sortere leker • Begreper som lite, mellom stor, over, under osv.
---	---

Progresjon 3 til 4 åringen

<p>Hva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kjenne til tall • Kjenne til sirkel, firkant og trekant 	<p>Hvordan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruke reglen fem små apekatter • Form og farge jakt • Perle etter mønster
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Kjenne igjen farger og vite hva de heter 	<ul style="list-style-type: none"> • Konstruksjonslek • Kimslek • Samling om de ulike årstiden, måned og ukedag • Tellesanger
--	---

Progresjon 5 til 6 åringen

<p>Hva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kjenne til ukedagene, månedene og årstidene • Kunne tallrekken til 10 • Kjenn til bokstaver og tall • Kjenn igjen symbol på terning • Forstå sammenheng mellom tall og mengde 	<p>Hvordan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spille spill • Bruke rim og regler • Ulike oppgaver om tall og former på førskolegruppen • Butikklek • Sortering/rydding
--	---

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

<p>Mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opplive respekt for sin kultur og religion • Tilegne seg samfunnets grunnleggende verdier • Få kjennskap til ulike tradisjoner og høytider • Tilegne seg empati og utvikle gode og nære relasjoner til andre mennesker • Opplive anerkjennende voksne som gir rom for at barna skal få medvirke i sin egen utvikling • Opplive voksne som inspirerer og inviterer til undring

Progresjon 1 til 2 åringen

<p>Hva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Markere høytider • Barna skal bli sett og hørt • Få omsorg • Tilegne seg vaner for normal skikk og bruk 	<p>Hvordan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marker de ulike høytiden vi har • Opplive anerkjennelse fra voksne • Voksen som er observante på barnas kroppsspråk og mimikk
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Opplive annerkjennelse fra voksne 	<ul style="list-style-type: none"> • Hjelpe barna til å vise godhet for hverandre • Erfare det å dele med andre, gjenkjenne følelser og ta egne valg • Voksne som er observante på kroppsspråk og mimikk • Gi rom for å undre oss sammen
---	--

Progresjon 3 til 4 åringen

<p>Hva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sette grenser for seg selv • Respekttere hverandre • Vise empati og være bevisst på at egne handlinger påvirker andre • Ble kjent med andre kulturer • Bli kjent med høytider og tradisjoner • Trene på å tenke gjennom ting • Være nysgjerrig 	<p>Hvordan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtaler og bøker rundt vennskap • Øve på og si nei og stopp for å sette grenser for seg selv • Øve på å sette seg inn i andres situasjon • Tydelige voksne og grenser som setter tydelige beskjeder • Tilstedeværende voksne
---	--

Progresjon 5 til 6 åringen

<p>Hva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikle ferdigheter og interesser • Være mot andre som du vil de skal være mot deg • Få erfaring med problemløsning • Selvstendig tenking • Undre seg over liv og død for eksempel • Samtaler og spørsmål 	<p>Hvordan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legge til rett for undring og samtaler • Gi kunnskap om at vi er forskjellige og at det er bra for fellesskapet at vi er ulike • Voksne er til stede for barna, forebygge og forhindre, hjelpe til i konflikter • Legge til rett for gode leksituasjoner og gode relasjoner
---	---

Sosial kompetanse

VI ØNSKER AT BARNNA SKAL FÅ ET POSITIVT SELVBILDE

Dette får vi ved å:

- Gi barna positiv tilbakemelding på det de gjør
- Ha et godt samspill mellom barn/barn, barn/voksen og voksen/voksen
- Gi barna oppgaver som de kan mestre, oppmuntre til nye oppgaver og utfordringer

VI ØNSKER AT BARNNA SKAL BLI TRYGGE OG HARMONISKE

Dette får vi ved å:

- Vise omsorg, trøste og hjelpe - primærkontakt
- Gi ros
- Sette grenser
- Vise nærhet og varme
- Ha faste rutiner
- Alltid ha en voksen tilgjengelig

VI ØNSKER OG HJELPE BARNNA I SOSIALISERINGSPROSESSEN

Dette gjør vi ved å:

- Lære barna normer/regler/verdier i det miljøet vi lever i
- Lære barna og tilpasse seg andre
- Være gode rollemodeller

VI ØNSKER Å GI BARNNA HUMOR OG GLEDE

Dette gjør vi ved å:

- Ha en åpen og raus tone
- Vise livsglede
- Bruke humor

Kompetanseprogrammet verktøykassen

Fra januar 2014 til våren 2016 har Gard barnehage deltatt i Kompetanseprogrammet verktøykassen. Dette var et 3-årig prosjektarbeid i regi

og samarbeid med Haugesund kommune som består i å forbedre personalets pedagogiske arbeid, og styrke personalet på følgende områder:

- Barn med atferdsvansker - Tilknytning - Lek og samspill - Barnehage/hjem samarbeid - Observasjon

Hovedmålet med programmet er at barnehagen skal sitte igjen med praktiske verktøy knyttet til temaene som gjennomgås.

Personalet har pr. 2023 implementert mye av pedagogikken i verktøykassen i sitt daglige arbeide i barnehagen, og vil etter planen fortsette med dette i årene som kommer.

Regional språksatsning

Barnehagen er en viktig arena for barn språkutvikling. Her kan barna møte andre barn og voksne gjennom lek, samsoll og ulike aktiviteter som kan bidra til å utvikle barnas språk (Rammeplanen, 2017).

De første årene av barns liv har stor betydning for språkutviklingen. Dersom barn har et godt ordforråd og god begrepsforståelse i førskolealder, øker sannsynligheten for god språkutvikling og gode skoleprestasjoner senere (Kunnskapsdepartementet, 2019).

Gard barnehage har fra høsten 2021 blitt med i regional språksatsning gjennom lesesenteret og universitetet i Stavanger. Satsningen vil ha en ramme på 3 til 4 år og kjernekomponenter vil være:

- Flerspråklig utvikling.
- Voksenrollen, relasjon og samspill.
- Språkmiljø (fysisk og visuelt).
- Lekens betydning for utvikling av språk.
- Tidlig innsats.

Hensikt og mål:

- At alle barn skal ha gode språkferdigheter ved skolestart.
- Øke kompetansen hos de ansatte i forhold til arbeid med flerspråklig utvikling.
- Sette barnehagen i bedre stand til å igangsette pedagogiske- og språktiltak.
- Tidlig identifisering av barn som trenger ekstra tilrettelegging, eventuelt videre henvisning.
- Styrke barnehagens utvikling av gode språkmiljøer for alle barn.

FORELDRESAMARBEID

Foreldre og barnehage har et felles ansvar for barnets utvikling, derfor er det viktig med en trygg og god kommunikasjon med barnets foresatte.

Målet med samarbeidet er å sikre at alle foreldre opplever at barnet har en trygg og god hverdag i barnehagen - og en følelse av at deres barn blir sett og hørt.

Personalet skal gi foreldrene jevnlig tilbakemeldinger ang. barnets dag i barnehagen. Vi slår av en prat ved levering og henting og har da mulighet til å gi og få den informasjonen vi trenger for at barnet skal ha det best mulig. Kidplan blir brukt til beskjeder mellom hjemmet og barnehagen.

Vi vil også ha foreldremøter, foreldresamtaler og andre arrangementer der foreldrene inviteres.

BARNES PSYKOSOIALE BARNEHAGEMILJØ

01.01.2021 komme det et nytt kapittel i barnehageloven som handler om psykososialt barnehagemiljø: **S41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid.** *Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inne når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser. Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.*

I Gard barnehage er alle de ansatte innført i dette og vi har rutiner for hva vi gjør hvis vi opplever at et barn blir krenket av andre barn eller av ansatte i barnehagen. Vi har fokus på at alle barn skal bli sett og hørt for den de er.

BARNES MEDVIRKNING

"Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkt skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet." Barnehagelovens § 3

Personalet i Gard barnehage vil jobbe for at barna skal føle seg trygge på at de kan få påvirke sin egen dag i barnehagen. De skal få oppleve å bli sett og hørt, og at deres meninger og uttrykk blir tatt på alvor. Personalet skal gripe fatt i barnas nysgjerrighet og interesser, og i den grad det lar seg gjøre- bygge videre på disse.

For å gjennomføre dette må vi:

- Se hvert enkelt barn og gi anerkjennelse for dets tanker og meninger.
- Ta barnas innspill med i planlegging.
- Tilrettelegge for et godt foreldresamarbeid.
- Fremme positive handlinger som stimulerer til inkludering og vennskap.

LIKESTILLING

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Personalet må reflektere over egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling. (Rammeplanen, 2017).

Gard barnehage skal være med på å gi barna egen integritet og trygghet. Vi skal legge til rette for at barna kan ta valg uavhengig av kjønn, -gutter og jenter skal ha like muligheter. Vi vil legge til rette for at alle barn får samme mulighet til å delta i alle aktiviteter som barnehagen setter i gang. Barnas lek skal ikke være avhengig av kjønn m.m., men av barnets eget ønske og behov.

- Ta barnas innspill med i planlegging
- Tilrettelegge for et godt foreldresamarbeid
- Fremme positive handlinger som stimulerer til inkludering og vennskap

LEK

Leken har en sentral plass i barnas liv. Å leke er å kunne forandre verden til noe annet, lek er på licksom og for moro. Gjennom leken skjer en allsidig utvikling for barnet. Det å leke er faktisk det beste barn vet, og vi legger derfor stor vekt på lek i barnehagen. I leken utvikler barna fysiske og motoriske ferdigheter så vel

som sosiale og språklige. Å hjelpe barn til å bli gode lekepartnere, vil også bety at de får utvikle sin sosiale kompetanse.

I Gard barnehage har vi fokus på lek gjennom små lekegrupper, frilek, tilstedeværende voksne og det fysiske miljøet rundt barna. Vi organiserer rom, tid og ulikt materiell for å inspirere til ulike typer lek. Vi veileder barna når det er behov for det og vi er bevisste på vår egen rolle og deltakelse i leken.

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barns nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle føler seg sett og anerkjent for den de er (Rammeplanen, 2017).

I Gard barnehage er vi bevisste på de ulike kulturene vi har representert hos oss, og gjør oss kjent med deres verdier, livssyn og kultur. Vi jobber aktivt med barn som har minoritetsspråklig bakgrunn for at de skal bli språkstimulert og lære seg godt norsk før skolestart. I tillegg til den daglige språkstimuleringen i lek, under måltid, påkledning og lignende legger vi til rette for språkgrupper med fokus på norskopplæring. Her vil opplegg knyttet til språksatsningen vi er med på komme til godt nytte.

DANNING

Danning handler om å få et aktivt og bevisst forhold til omgivelsene og å reflektere over det en gjør i samspill med andre. Danning er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati. Barn må få utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg. Gjennom utforskning og samtale om verden og fenomener skaffer barn seg kunnskap og innsikt på mange områder. Danning er en kontinuerlig prosess som er tett sammenvevd med og danner grunnlaget for omsorg, lek og læring.

I Gard barnehage har vi gode rutiner som gjør hverdagen trygg og forutsigbar for barna, og vi vokse er gode rollemodeller. Vi jobber kontinuerlig med hva som er rett og galt, og vi er lydhøre for hva barna sier og mener.

OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rett for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger (Rammeplanen, 2017).

Omsorg handler om å få litt ekstra tid, et fang å sitte på, en hånd å holde i og et godt og bekræftende blikk. Det kan være å møte tydelige voksne, og forutsigbare rammer. Det kan være å leke med venner, ha gode fysiske rom eller mange muligheter til variert aktivitet. Det kan være å få en klem av vennen din når du kommer i barnehagen. Omsorg er når atmosfæren er god, og det er et varmt «klima» i barnehagen. Omsorg ligger til grunn for alt vi gjør.

I Gard barnehage skal alle barna hver dag møtes med godhet og raushet, og de skal møte voksen som bryr seg om dem. Vi prøver å møte hvert enkelt barn ut fra sitt ståsted, og at barnets stemme blir hørt og tatt hensyn til. Vi er opptatt av å se hvert enkelt barn, hva de er opptatt av og hva vi kan gjøre for å gjøre dagene i barnehagen best mulig. Vi har gode relasjoner til hvert enkelt barn og vi samarbeider tett med foresatte for å kunne ivareta barna på best mulig måte.

LÆRING

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring (Rammeplanen, 2017).

I Gard barnehage har vi gode samtaler med barna, de får oppgaver tilpasset sin alder og vi oppmuntrer dem til å mestre. Vi har tall og bokstaver synlig på avdelingen sammen med bilder som inspirerer til samtaler og undring. Vi stimulerer til nysgjerrighet og vi bygger videre på interesser barna har.

PEDAGOGISK DOKUMENTASJON

Barnehagen ønsker å synliggjøre det vi gjør i praksis gjennom pedagogisk dokumentasjon, dvs. vi viser det arbeidet som gjøres. Vi henger opp bilder, tegninger, malerier og andre produkter barna har laget. Vi legger aktivt ut bilder på kidplan fra aktiviteter og hverdagen. Vi lager månedsplaner som foresatte har tilgang til i kidplan.

FORUT BARNEAKSJON

Hvert år tilbyr Forut et pedagogisk opplegg for barnehager. Her har vi film, sang, mat oppskrifter, forming/ tegning, plakater til informasjon.

Veiledningshefte for de ansatte med ulike forslag og ideer. Dette er et engasjerende tema som barna våre liker. Det er realistiske historier som gir læring og kunnskap om en annen kultur, likheter og ulikheter. Vi avslutter opplegget med en basar i barnehagen. Pengene går til Forut barneaksjon.

OPPSTART NYE BARN

Vi har gode rutiner for oppstart av nye barn. Vi starter allerede på våren før nytt barnehageår med et foreldremøte der vi informerer om barnehagen, snakker om trygghetssirkelene og hvor viktig foreldreaktiv tilvenning er for å

gjøre overgangen fra hjemmet til barnehagen best mulig. Foresatte får informasjon om avdelingen barnet skal starte på, de får treffe de ansatte og en perm med informasjon og papirer som skal fylles ut med seg hjem. Nye barn vil få tilbud om å komme på flere besøksdager i løpet av våren. Vi henviser også til våre nettsider hvor barnehagens årsplan, vedtekter og annen relevant informasjon ligger. Vi tilbyr oppstarts samtaler til alle nye barn.

FØRSKOLEGRUPPEN

En dag i uken samles de eldste barna til førskolegruppe. I denne gruppen har vi fokus på skoleforberedende aktiviteter og vennskap. Vi avslutter året med busstur til Rex garden.

- Rim og regler, takt og rytme
- Sanger
- Lyttetrening, høytlesing, fortelle historier og gjenfortelling.
- Tegning
- Selvstendighetstrening (toalett og påkledning)
- Skolegårdsleker som hoppe tau, sangleker, fotball og regelleker
- Former, mønster og kjenne til ulike førmatematiske begreper
- Øve på å skrive navnet sitt
- Rekke opp hånden, vente på tur, ta imot felles beskjeder
- Psykologisk førstehjelp, røde og grønne tanker
- TARKUS -Trygg trafikk

OVERGANG SKOLE - BARNEHAGE

Haugesund kommune har utarbeidet et veiledningshefte for overgang mellom barnehage, skole og SFO. Denne planen er også utgangspunkt for vårt arbeid med førskolegruppen.

Gard barnehage har et tett samarbeid med Gard skole som er barnehagens nærskole. På våren bruker vi lokalene til SFO sammen med førskolegruppen. Sammen med foresatte og skolene legger vi til rette for at barna skal få en trygg og god overgang fra barnehagen til skolen. Muligheter til å glede seg til å begynne på skolen, og få oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen.

Ved behov eller ønske fra foresatte, blir det gjennomført overgangssamtaler mellom barnehagen, skolen og foresatte. Her bistår PPT og BUP hvis de er inne i bildet.

TRADISJONER

Høstfest - vi handler grønnsaker eller høster, og lager deilig grønnsaksuppe. Vi pynter avdelingene med noe barna har med seg. (blomster, blader, grønnsaker og lignende)

Høstutstilling/forut aksjon- vi lager kunst som vi stiller ut, selger lodd og kaker, dere foreldre blir invitert. Pengene går til Forut som har prosjekter rundt om i verden. Dette året har Forut prosjekt i Sierra Leone

Lucia/lysfest - Luciatog for barna i barnehagen. Foreldre er invitert til å se på og spise lussekatter med oss.

Julevandring - de eldste barna er på julevandring i kirken, der de dramatiserer julebudskapet.

Juleverksted - vi bruker 3 dager til juleverksted. Barna fordeles i grupper på ulike stasjoner. Vi lager julepynt, julepresanger og baker.

Nissefest - vi kler oss i nisseklær, spiser grøt, går rundt juletre og kanskje kommer nissen med noe godt til oss.

Karneval - vi kler oss ut, leker, danser, slår katta ut av sekken og spiser pølser.

Påskefrokost - foreldre og søsken blir invitert til å spise påskefrokost med oss i barnehagen.

Påskevandring - i forbindelse med påsken er de eldste barna invitert på påskevandring i kirken. Der er vi med og dramatiserer påskebudskapet.

17. mai feiring - vi går i øvelsestog til Gard skole/lager eget tog, etterpå har vi leker og spiser pølser i barnehagen.